

ga je hotel orožnik prijeti, ga je ustrelil Dimopoulos v oko. Po dolgem, hudem boju se je šele posrečilo redarjem, zvezati smelega in nevarnega roparskega načelnika.

Za butarico suhljadi. Gozdnar kneza Liechtensteina je zalotil v Koričevem na Moravskem 35letnega delavca Schlampo, ko je nabiral po gozdu suhljad. Delavec je zbežal in gozdnar ga je ustrelil. Delavec je bil velik siromak in ima ženo s 5 otroci!

Gospodarske stvari.

Skrb za plemenska goveda. Gledé na zdravje bi bilo najumestnejše, da bi bik hodil po leti na pašo. A vendar to iz raznih vzrokov ni dopustno. Bik je namreč preneroden in prehudomušen, torej nevaren. Dalje učé izkušnje, da delajo v hlevu krmljeni junci boljše in krepkejše mladiče od onih, ki se spuščajo na pašnike. V tistih krajih, kjer je živinoreja močno razvita, bikov ne gonijo na pašo. S tem pa nočem in ne smem reči, da morajo stati vedno v hlevu, kajti to bi ne ugajalo zdravju, in dalje bi bilo kvarno plemenski iskrenosti. Junec neobhodno potrebuje kretanja in svežega zraka. Vse to se mu lahko nakloni z malim delom, ali pa s tem, da ga spuščamo v ograjen prostor (tekališče). Skoraj pri vseh živalih naš gospodar štedi s klajo, a za bika se mu ne smili nobeno krmitivo. Navadno mu poklada tako tečne krme, kakor bi ga hotel zaklati že prihodnji dan. To je napačno. Junca ne smemo preveč krmiti, a tudi premalo ne; najbolj ugaja nekaka srednja mera. Pretečno krmljen bik postane predebel, pretežek, prelen, ter izgubi mnogo dobrih plemenskih lastnosti. Dalje učé izkušnje, da dajo pretolsti junci prav slaba teleta, ktera dostikrat poginejo kmalu po porodu. Nasprotno pa je tudi prepičlo krmljenje tako, da, še bolj neumestno, ker škoduje mladičem in ker pomanjša plemensko moč. Počivajočemu biku (kadar ne plemení) dajajte sena, rezanice in slame. Kadar pa ide mnogo po plemenu, tedaj mu pokladajte dosti sena in nekoliko celega ovsa; za pijačo pa mu ugaja čista, ne premrzla voda. Prevodena krma mu ne tekne, kajti taka mu ne podejluje moči in iskrenosti; torej mu ne dajajte repe, krompirja, odpadkov iz žganjarij, cukraren itd. Mlad junec postane že z enim letom nekako neroden in prevzeten. Umen gospodar pa mu pokaže že v tem času, da ne sme vsega storiti, kar bi se mu zljubilo; „mlado drevo se upogne, a staro se zlomi“, pravi pregovor. Vender mi je precej omeniti, da se doseže mnogo več z lepim ravnanjem, kakor pa s palico. Napačno bi bilo toraj junčka za vsako malenkost pretepati, a kadar zasluži, takrat ga je treba ostro kaznovati. K vodi naj se goni na vrvi, da se navadi na človeka, in da je kasneje bolj pohleven. Mladih bikov ne smete pustiti, da bi se bodli, ker bi se potem močnejši, veseli svoje zmage in moči, lotili vsake živali, ali še celo človeka. Za ukročenje so tudi kaj dobri nosni obročki. Bika naj krmijo in gleštajo moški, ker niso bojazljivi, so bolj srčni in tudi bolj močni od žensk. Najpametnejše je, da ga hrani in čedi že

od mladosti eden in isti človek. Junec se polagoma navadi na svojega pastirja, priuči se njegovemu glasu in njegovi obleki ter mu je povsem pokoren. Ob času krmljenja naj hlapec vedno hodi v eni in isti obleki biku, in vselej naj ga nagovori z navadno besedo bikec moj, sivček, šarec itd. Pri snaženju ne boli bojazljiv in strahopeten, a tudi prenagel ne smeš biti. Vedno ti je misliti na to, da je žival brezpametna ter obdarovana z neznansko močjo, s ktero more vsak čas ugonobiti človeka. Bik je vedno čuden v svojem obnašanju, in nikoli mu ni prav zaupati. Za plemenske krave ni treba posebnega krmljenja in tudi ne posebne strežbe. Z njimi ravnamo prilično takoj, kakor z navadnimi molznimi kravami. Le v drugi polovici brejosti jim moramo polagati več klaje, da dobivata starda kakor tudi sad dovolj hraniha. Dalje je treba odpravljati vse one vplive, ki povzročajo zvrženje. En do dva meseca pred porodom naj se krave ne molzejo, ker bi to škodovalo mladiču. Sedem dnij (ali še več) pred storitvijo in kakih pet dnij po storitvi naj se kravi pritrga nekoliiko krme, ker vemo, da potem ne zboli tako pogosto kakor v nasprotnem slučaju. Nekteri gospodarji imajo krave, ki so visoko na času, vedno zaprte v hlevu. Z neke strani je sicer to prav, ker se žival v hlevu posilno ne poškoduje in torej vsled poškodovanja tudi ne zvrže. Ali nasprotno nam je pomisliti, da počasna hoja ne učinja nikdar zvrženja, le skakanje in poškodovanje morate zabraniti. Kravo spuščajte do poroda samo (ne skupaj z drugo živilo) na pašo, ali pa jo zapirajte v ograjen vrt. Zmerno in počasno, do poroda trajajoče kretanje daje nekoliko poroštva, da bo žival lahko ter pravilno porodila in da mladič ostane krepek in zdrav. Največ teških porodov opažamo pri tisti živini, ki neprestano v hlevu stoji, a manj pri oni, ktera mnogo hodi; živinodravni so se o tem natanko prepričali.

Koliko časa naj se namakajo sadne tropine za jesih? Odgovor: Tropine se vržejo v kad, ktera se postavi v primerno gorek hram; k tropinam se dodene še slabejšega razkrhnjenega sadja, olupkov in obrezkov, ako jih je kaj od sadja, ki se pripravlja za sušenje; tudi ostanki kuhanega sadja se dobro obrnejo, ako se vržejo v kad. Na vse te zbirke se nalije toliko vroče vode, da je gosta mešanica. Ta se potem pusti osem dni prav na miru, potem pa se v ožimalnicu izžme mošt. Ostale tropine niso za drugo nego za gnoj. Kako je treba potem ravnati z moštom, se priporoča več načinov, pa najbolj se priporoča način, po katerem izdelujejo Franzozi svoj sloveči vinski jesih. Oni ravnajo tako-le: Odprta kad se napolni za eno tretjino z dobrim starim jesihom, dve tretjini pa se dodene sadnega mošta in se tako pusti 8 dnij; potem se odloči dve tretjini jesih iz kadi in se nadomesti z dvema tretjinama mošta, in tako se ponavlja vsakih osem dni, dokler je kaj mošta. Prezreti se ne sme pri tem da je za izdelovanje najbolj ugodna toplina 20 do 25° C.

Ali je res, da dajejo krave pri eni in isti krmi zjutraj slabše mleko kakor opoldne in zvečer. Res je to, in poskusi so to pokazali, da krava daje tem

mastnejše mleko, kolikor krajši so presledki med molžo. Iz tega sledi, da mora biti pri kravi, ktero molzemo trikrat na dan, zjutraj najslabše mleko, ker je od večera do jutra najdaljši predelek. Ako pa kravo molzemo dvakrat na dan, n. pr. zjutraj ob 6. uri in zvečer ob 6. uri, potem ostane mleko pri eni in isti krmi od obeh molž enako. Vzrok tem pojavitvom je dejstvo, da mlečna žleza izceja tem manj tolščobe, kolikor bolj je napolnjena, napolni se pa zlasti takrat, kadar se vime dolgo časa ne pomolze.

Loterijske številke.

Trst, dne 24. avgusta: 37, 79, 47, 6, 64.
Gradec, dne 31. avgusta: 28, 24, 79, 77, 1.

Knjigovezki učenec

(Buchbinderlehrling)

ki mora znati tudi nemški, iz poštene hiše, se takoj sprejme pri

W. Blanke-ju v Ptiju.

Proda se lep travnik v ptujskem mestnem logu (Stadtwald). Pojasnila daje iz prijaznosti

Fr. Putrich

v Ptiju, Brandgasse 18.

300

Za oskrbovanje živinske trgovine

in govedoreje posebno ugodno pripravno posestvo ležeče v ptujski okolici, v središči šestih, mnogoštevilno obiskanih sejmov, blizu hrvaške meje, se proti najugodnejšim pogojem proda, tudi se proda dobro ohranjena stréšina (Dachstuhl). Povpraša se pri upravnosti „Stajerca“. 299

Jos. Kasimir v Ptiju

priporoča svojo obilno zalogo in sicer:

klajno apno, „Flora“ in „Gloria“ živinski redilni prašek, mrcesni prašek, lim za muhe, papir za muhe, pravi amerikanski cement roman in portland, strešni lep, kôtran, karbolinej, firnis, lak za tla, železo, pohištvo, vozove in usnje, oljnate barve za slikarje in hiše, kvarte za igrati in razglednice, špirit za goreti, penzelne in krtace, štopelne, mast za čevlje in vozove.

Najboljša postrežba in najnižje cene. 295

oooooooooooooooooooooooooooooooo

Pridno, poštено in trezno

majersko družino

(Maierleute)

katera se razume z živinorejo in tudi z obdelovanjem vinograda zasajenega z amerikanskimi trtami, sprejme se s 15. novembrom. Prosilci (3 delavci brez majhnih otrok) naj se predstavijo osebno pri

W. Blanke-ju v Ptiju.

oooooooooooooooooooooooooooooooo

Graščinsko oskrbništvo v Ebensfeldu

pri Ptiju

naznanja, da je prevzel samoprodajo njene

montagner semenske rži

J. Straschill

na Bregu pri Ptiju.

296

W. Blanke v Ptiji

glavni trg štev. 6 | ogerska ulica štev. 6

nasproti veliki nemški cerkvi. nasproti veliki vojašnici.

Tiskarna, knjigarna, knjigoveznica in trgovina s papirjem, šolskimi in pisarskimi potrebščinami na debelo in drobno.

C. kr. zaloga
šolskih knjig

in zaloga
kvart

Vsaki čas velika zaloga vseh šolskih knjig v najnovješji izdaji kakor tudi trgovskih výrobcov knjig za trgovce, vseh pisalnih in šolskih potrebščin, Eichmann-ovih pisank in risank, pisanega in svilnega papirja v vseh barvah, pisalnega papirja in papirja za pisma v mapah in kasetah, prav po ceni; zavitkov, papirnatih vrečic, papirja za zavijanje itd. najboljše kakovosti in po nizkih cenah.

Na debelo in drobno.

Zaloga vseh tiskovin

za slavne župnijske urade, šolska vodstva, obč. predstojništva i. t. d. v dvojem jeziku in vseh vrst kancelijskih potrebščin po najnižjih cenah.

Izdelujejo se po ceni in hitro: trgovske tiskovine za trgovce in obrtnike in sicer: pisma, zavitki z natiskom tvrdki, računi, vizitnice, raslovne karte, pečatne znamke za steklenice in pisemske zaklepne, štambilje iz kavčuha in kovine.

Najbogatejša zaloga katoliških od škofijstva potrjenih

molitvenikov
v jako lepem vezanju po raznih cenah.

Pripovedne knjige v zabavo in pouk z lepo ozaljšanimi platnicami v veliki izbiri.

Vsaka zahtevana knjiga v vsakem jeziku, katera se v zalogi ne nahaja, se nemudoma priskrbi.

Ravnokar je došla:

Graščka nemška pratika 1902. à 7 kr. — Slovenska pratika za 1902. leto à 10 kr. in 12 kr., za prodajalce mnogo ceneje.

Razglednice

v najfinješi svetlotiskovni izvršitvi pošljam jaz za K 35.— 1000 komadov in potrebujem k narejanju samo eno dobro fotografijo. Natisk na voljo, v nemškem ali slovenskem jeziku.

Gospodom trgovcem dovolim pri cenah veliki popust, ter prosim za prav mnogoštevilna naročila.

Učenec

nemškega in slovenskega jezika zmožen, se sprejme v trgovino s platnom in modnim blagom.

Franz Krick v Celju.

301